

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetmény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadotnak el.

Előfizetési felhívás

„EPERJESI LAPOK”

társadalmi s gazdasági hetilap II. negyedére.

Előfizetési feltételek.

Égész évre	4 frt
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájába intézendők.

Vidéki előfizetések legelőszérűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Városi közlemények.

A földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium a selyemtenyésztés érdekében következő felhívást intézett megyénkhez.

A gazdaság azon különböző kisebb ágai közt, melyek mint mellékfoglalkozás aránylag csekély s nem fárasztó, e mellett rövid néhány hétre szorított munka mellett is a foglalkozónak figyelemre méltó jövedelmet biztosítanak, kétségkívül első sorban áll a selyemtenyésztés. A vezetésem alatti ministerium örömmel istápolván minden oly törekvést, mely arra céloz, hogy a lakosságnak új és új jövedelmi forrást nyisson, — dacára szorult pénzügyi állapotunknak minden kitelhető áldozatot meghozott arra nézve, hogy a Kassán alakult selyemtenyésztési szövetkezet működését úgy irányozhassa, hogy abból a felvidéki lakosság a lehető legtöbb hasznot merítse. Így rendelkezik a szövetkezet megfelelő mennyiségű selyempéttével, mely ingyen kerül kiosztásra, — a gubóbevéltást a legmegtényesőbb árak mellett eszközözi, — a gubófeldolgozására saját gépekkel és eszközökkel rendelkezvén, azt helyben dolgoztatja fel és kidolgozott áruként értékesíti. — Nem szükség a megye közönsége helyes belátása előtt bővebben értelmezni, hogy mily jótékony hatással leend a felső vidék lakossága jólétének emelésére, ha ezen szövetkezet sikeres működése által a selyemtenyésztés ügye mindinkább fejlesztetni fog — és mivel megvagyok győződve, hogy a megye közönsége készségesen fogja pártfogolni az ily helyes irányú szövetkezetet.

A „Felső-magyarországi selyemtermelő és selyemüzeleti szövetkezet” az 1878-ik évi idény alatt 2448 liter gubót váltott be, annak a hazában értékesítését működési körébe vonta: a színselyem itten gombolyittatik, sodortatik, és cérnáltatik; a hulladék-selyem itten cseplőztetik, kártoltatik és szövettetik fel.

Ezen, nagy renélyre jogosított nemzeti vállalat emelésére a 10 frtnyi összeg, mely egy-egy részjegy ára, valóban nem nagy áldozat. Felhívatik tehát a t. c. hazafias közönség a társulat részvényeseinek körébe lépni.

Megjegyezzük még, hogy egy aláírási ív a városi hatóságnál is van letéve, hol az alájegyzések történhetnek.

A koldulási ügy rendezésének kérdéséhez.

Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapjának f. é. 4-számában a hálaló koldulásról szóló ügy vitatván: a helyi hatóságok e részbeni intézkedései is említették.

Szívesen veszek alkalmat, hogy én is hozzá-szóljak szeretett városunk e kérdéséhez.

Annál inkább óhajtok pedig hozzászólani; mert mint városunk szélén lakót és háztulajdonost a kérdés nagyon is közelről érdekel; mivel mi nagyon is megvagyunk támadva mint szél-lakók nem

csak a városi hálaló koldusok, hanem idegen csavargók által is, mely utóbbiak csakis a város kül-részein bolyongnak, nem félve attól, hogy hüvösre teszik, mert jól tudják, hogy a városi rendőrök létszáma oly csekély, miszerint a fő- és magyar-utcat kivéve, rendőri felügyelet már nem jut s így a jelzett utcákon kívül lakók utalva vannak propria manu elbánni a csavargókkal, a mely eset mindennapi.

Becses lapjának idézett számában két elv hozatik előtérbe u. m.:

1-ör. Hogy a városi kapitányi kivatalnál mindazon egyén ki városunkban a koldusoktól, menekülni akar, nagylelkűségéhez, emberszeretetéhez képest, tegyen minden évnek időtartamán belül bizonyos összeget le, a koldusok részére és ennek utánna a hálaló koldusok által többé háborgatni nem fog.

2-or. Hogy a magokat meg nem váltottaknál csakis engedélyvel ellátott koldusok gyűjthetnek könyörödmányokat, még pedig csupán szombati napon.

Mindenek előtt a létező és türelten állapot szabályozása lévén a jóakaratilag és hatóságilag célzott ügy.

A koldulás rendszetének nem csak ott kell végződnie, hol a közönség bizonyos évi összegért megmentheti magát az alkalmatlan és kellemetlen hálaló koldulásoktól; hanem oda kell a hatóságoknak törekednie, hogy a koldulási ügy szabályozva legyen városunkban és a koldusok városunkban keresetforrást ne csináljanak a munkátlanságból; végre hogy az idegen csavargók ellen szigorú intézkedés tétessék.

A csavargás minden művelt államban rendőrileg büntetettik s intézkednünk kellene, hogy városunkban épen a csavargás megszüntetésére egy dologházat alapítsunk, hol azon munkatehető szegények, kiknek minden szombaton megengedtetnék a koldulás, a hét öt dolgos napján mégis valami hasznó. hajtó foglalatossággal töltsék idejüket.

Mindenesetre a segélyezés lényege az alamizna-osztás, mely a keresztény szeretetben, a segélyezett emberi személyiségében és minden esetben azon állapotban gyökerezik, hogy szenvedő nyomorral küzdő embereken segíteni akarunk.

Tény és megvitattott dolog azonban az állam és jogrendészet törvényei szerint: hogy minden község a maga szegényeit tartozik ellátni segélyvel; ránk eperjesiekre tehát csakis saját szegényeink ellátásának terhe nehezülhet.

A koldulás és csavargás ellen mindenhol és minden időben rendszertileg de sőt rendőrileg fel kell lépni a hatóságnak; de a valódi szegények ápolása és ellátása az egyházi jótékony intézmények kötelezőszerű segélyét is igényli és a humanitás nevében hangosan követeli.

Vannak nálunk egyházi jótékony és a szegények sorsának enyhítésére szánt alapítványok; jó és hasznos dolog lenne tehát, ha városunkban a szegény-ügyet a világi hatósággal együttesen s egyetértőleg rendeznék.

Közelebről érintve a helyi viszonyokat, hiszen több házi ur vagy benn lakó ur, szívesen megváltja magát a koldusok alkalmatlankodásaitól; de mint fennebb kifejtém, a koldusügy nem egyes házi ur vagy alamizsnát osztogatni nagylelkű lakó ügye, hanem ügye az egész városi közönségnek: illik tehát, jogos és törvényes dolog, hogy városi szegényeink eltartásának terhében nem csupán

egyesek, hanem a városi egész közönség részesíttessék.

A modalitás tehát a fentebb érintett két elv közt ott lenne:

Hogy városunkban a koldusügyet nem lehet néhány család terhére hagyni, sem épen a bizonytalan alamizsna osztogatására bizni;

hanem:

„Számíttassanak össze pontosan a városi szegények, különböztessenek meg a dologtehetőket a dologtehetetlenektől; a dologtehetőket foglalkoztatásnak egy városi dologházban, a dologtehetetlenek pedig tartassanak el a városi közönség által nem alamizsnálkodás hanem vagyonarány-kulcs szerint kivetendő díjakkól.

Igy megmenekülnék a koldusok alkalmatlanságaitól, s a koldulás leple alatt gyakori lopásoktól s szegényeink eltartása is aránylagosan nehezédnek a városi tisztelt lakosságra; mely körülmények között a koldulás is — a bejövő idegen csavargók kiutasítása mellett — megszüntnek lenne tekinthető városunkban.

Az eszme nem új hanem régi, hazánk több városában kivitelre is talált már; előnyösebbnek és igazságosabbnak is bizonyult be, mint perselylyel való gyűjtés rendszere.

A kivitel módozatai a városi hatóságra nehezülnek, de őket fogja illetni a kivitel érdeme is, főképp ha mielőbb viszik keresztül.

Eperjes 1879. március 19-én.

Sztankay László.

Megyei közlemények.

Sárosmegye törvényhatósági bizottsága folyó évi március 28-án d. e. 9 órakor megnyitandó rendes közgyűlésének tárgysorozata a következő:

1. Az igazoló választmányának jelentése a múlt évi december 12-én megtartott bizottsági tagok pótválasztása tárgyában.
2. Az alsó-tárcai járás orvosi állomásának betöltése.
3. A megyei alispánnak jelentése a loavató bizottságok megalakítása tárgyában.
4. A megyei alispánnak az 1878-ik évre szóló rendszeres jelentése.
5. A közigazgatási bizottságnak jelentése, melylyel bemutatja az elmúlt félévre vonatkozó jelentését.
6. Bárány Kemény Gábor földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszternek múlt évi december 31-én 1182. szám a. kelt leirata, ezen tárca átvételét a megye közönségének tudomására hozza.
7. A belügyminiszteriumnak f. évi február 15-én 6885. sz. a. kelt leirata a törvényhatósági tisztú ügyészeknek, a kincstár képviselőjében követelt eljárásukért való díjazása tárgyában.
8. Ugyanannak múlt évi december 16-án 42469. sz. a. kelt rendelete: az egyszerű gyeplővel való lóhajtásnak eltiltása tárgyában.
9. Az állandó választmány pénzügyi szakosztályának f. évi február 14-én kelt jelentése az 1878-ik évi házi pénztári számadások megvizsgálása tárgyában, ezzel összefüggőleg a megyei házi pénztárnak 1878-ik évi számadásai.
10. A megyei uti alapnak 1878-ik évi számadásai.
11. Az 1878-ik évi megyei betegápolási alap számadásai — valamint a nyilvántartási naplónak a főkimutatása.
12. A megyei pénztárnok által kezelt összes pénztárak és alapok berekesztése és megvizsgálásáról fölvett jegyzőkönyvek.
13. A megyei alispánnak jelentése a Dessewffy Aristid arcképének elkészültéről.
14. A közigazgatási bizottságnak jelentése: a megyei tisztú ügyészek esetleges helyettesítésére hivatott tisztületbeli tisztú ügyész megválasztása tárgyában.

számtól 50 kros bélyeggel elvelekben a holdszámra, ott évi bérösszeg betétkendő, hogy ajánlattevő ajánlat beadásától tartja, f. é. március 1-éig Abaujmege, Alsó közalap. ker. főtisztvez. bánatpénzül 715 ft. adott ajánlat felére ova-akor kiegészítendő lé-ottak bánatpénze azon-yy berekesztése után

választás a vallás és nagyméltóságának fen-

senyre nem bocsájtat-neretlenek pedig va-ati szakkézettségüket

ó 21-én.

p. kir. főtiszttség.

szám a. 1-ső

nemű butorok

dandók. 33 3-3

Depot

ECKARDT

III.

Heumarkt 7.

Za bezelien durch alle renomiten Apotheken und Materialwaarenhandlungen der Monarchie

natureller

LEBERTHRAN

man ge-lacke-te

ORDEN

PREISE

PARIS 1861

STOCKHOLM 1868

NEAPEL 1871

MOSKAU 1872

BOULOGNE 1866

Peter Moller

igenen Fabriken an den

(Norwegen) aus frischen,

von blaugelber natür-

ivenolartigen Geschmack

seiner leichten Verdau-

Magen vertragen werden.

rikanten selbst in Fla-

quette und Capsel ver-

act seiner Art, bei wel-

schung und Manipulation

ausgeschlossen wird; dem

höhte Garantie geboten,

gen mit allen seinen ihm

nden Eigenschaften, die

st- und Lungenleiden,

chwächlichkeit etc., vor-

173 12-12

blikum gehetzten Vornr-

brauner Thran“ medici-

blaugelben sogenann-

mpfehle die jeder Flasche

ber Thran seine Berei-

ner geneigten Beachtung.

ardt, III. Heumarkt 7.

W. J. I.

Gyula, Apotheker.

15. A közigazgatási bizottságnak javaslata a fegyelmi uton befolyó bírságok hováfordítása iránt.
16. Győrvarmegye közönségének átirata, melylyel az 1876-ik évi XV. t. cikk IV. fejezetének a kód által okozott károkra leendő kiterjesztése végett a képviselőházzal intézett felterjesztését megküldi.

17. Szab. kir. Sopron városa közönségének átirata, melylyel az 1875-ik évi XXI. és XXVI. törvényekkel behozott lényűzési adók eltörlesztése tárgyában a képviselőházzal intézett felterjesztését megküldi.

18. Bács-Bodrogmegye közönségének átirata, melylyel a közhasználatban álló utaknak jókarba helyezése és fentartásáról szóló törvényjavaslatnak megváltoztatása tárgyában a képviselőházzal intézett felterjesztését megküldi.

19. Sz. kir. Eperjes, Bártfa és Kis-Szeben városok 1879-ik évre szerkesztett költség-előirányzatai és a számvevői vélemény.

20. A héthársi járás szolgabírójának f. évi március 6-án 317. szám a. kelt jelentése, melylyel a Héthárs nagy község és Kopp Hermann italmérsi jogbérleők között létrejött barátságos egyezséget bemutatja.

21. Sz. kir. Bártfa városának jelentése melylyel felterjeszti Koreny Istvánnak a város képviselő testületének azon határozata ellen beadott felfolyamodását, melyben az igazoló választmány az eljárása, hogy az oklevéllel ellátott azon lakosoknak is az adóját kétszeresen számította be, kik azt nem kérelmezték.

22. Ugyanaz jóváhagyás végett bemutatja 263. számú határozatát, melyben a r. kath. főtemplom helyreállítására 2000 frtot szavazott meg.

23. Ugyanaz jóváhagyás végett bemutatja 266. sz. alatt kelt határozatát, melyben a rokitói liszt-őrölő és fűrészmalom bérleőjének a bér egy része elengedtetik.

24. Ugyanaz jóváhagyás végett bemutatja 267. szám a. kelt határozatát, melyben a Czeno-malom bérleőjének 123 frtnyi bért enged el.

25. Ugyanaz jóváhagyás végett bemutatja 271. sz. határozatát, melyben a fővendéglőnek 368 frtnyi bért enged el.

26. A makovici járás szolgabírójának beterveztési Románszky Antal körjegyzőnek felfolyamodványát a zborói körjegyzőségben egy segédjegyzői állomás szervezése tárgyában.

27. Kosztaczký István volt körjegyzőnek kérvénye kegdyij elnyerése tárgyában.
Kelt Eperjesen 1879. március 17-én.

A Széchenyi-kör március 18-ki hangversenye.

Hol aranyárgán ringatozók a rónaságon kálászok oceanja, most csatára iramlík a bösz elem, szél s vihar; — hoi népes házsorok jelzék az utcákat, most fut gyilkos áradat. Ha az alföld szilaj költője megéri vala a legnagyobb catastro-phát, mely valaha a délibábok koszorus hazáját sújtotta, tán szíve megszakad. Ott volt a koronás fő; szíve fájdalma vitte oda — és szemeiből könnyek gyöngyöztek alá. Hol van a hazában szív, melyet fájdalmasan ne érintett volna az alföld gyöngyének elveszte, mikor a művelt külföld a részvét megindító hangján szól felöle s a tettek súlyával kölcsönöz nyomatékokat szavának?

A résztvevő élénk fájdalom illetén hatása alatt rendezte a Széchenyi-kör, a gyors segély hatékony elvét tartva szem előtt, e hó 18-án hangversenyt szíveink rokonfeleinek, a szerencsétlen szegedieknek, fölsegélyezésére. Kevés idő állott rendelkezésre a minden dícséretet érdemlő rendezőknek, főleg a zenei szakválasztmányak, még kevesebb a nemes készséggel vállalkozó közreműködőknek, elannyira, hogy műkedvelői előadás ily rövid időköz alatt aligha létesült eddigelő városunkban. De mert nemes szívök s a jótékony Geniusa támaszolta fellépésüket az előadást meglepő szellemi siker koszoruzta. A fellépők mind egyikének szereplése osztatlan tetszésviharban részesült s ezen előadás bátran odaállítható a mult hó 16-iki remek hangverseny mellé párhuzamul. A műsorozat első darabja Goldmark „Sába királynője”-nek nyitánya volt. Krajzell Aranka és Kuzmik Margit urhölgyeknek kiváló praecisioval előadott játékat a közönség osztatlan tetszéssel üdvözölte. Ezt követte egy dal Kalliwodától: „A távolban”, énekelte Waniek Gizella urhölgy. Hangjának nagy terjedelme, hézagot nem ismerő hajlékonysága, a modulatio és árnyalások könnyed kezelése oly kedvessé tették énekét, hogy a közönség szünni nem akaró tapsvihara újabb föllépésre birta őt. Erre Keczer Ida urhölgy ült zongorához. Valahányszor e sokat ígérő művésznő föllép, a közönséget újabb és újabb bizonyítékokkal győzi meg nagy készsége, magas fokot ért gyakorlata felől s ama nála hivatásszerű vereről, mely játékaikat kiválóan jellemzi. Játsozta Liszt egy rhapsodiáját és később Mendelssohn-Liszt „Hochzeitmarsch”-át s utolsó darab gyanánt, — mivel a lengyel hymnus az idő illetén szűk keretében föllümulhatlan akadályok miatt elmaradt, ismét ő volt szíves egy piece-szel kárpótolni a hallgatóságot. Liszt rhapsodiáját követte Szinyei István ur szavalata: „Az árvizi hajós” Vörösmartytól. Az épen alkalmoszerű költeményt szavaló ur azon,

már eddig is magas routine-t elért, természetesen jelenítő képességgel mutatta be, melyet magán körben és nyilvános helyen már többször volt alkalmunk előnyösen megfigyelni a nagy reményre jogosító szavalónál. Végül egy rendkívüli jelenésgről kell megemlékeznünk. Nem hiszem, hogy ne kellene fél magyar hazámat bejárnom, míg párját találok azon férfunak, ki érzelmgazdagon és még mindig teljes és üde banghordozással elénekelt remek magyar népdalaival oly kedves hangulatot keltett bennünk, sőt igazán elragadt. Szabó Ede ur méltán kedvence a közönségnek. Megjelenése, éneke, rendkívüli, korát meghaladó előnyökkel dicsekedhetik. Nem is volt nyugta, míg újból meg-nem toldotta gyönyörű népdalaival.

Bár a szem, a teremben körülhordozva, nem nyerte azon megnyugtató tapasztalatot, hogy a Széchenyi-kör nemes szándoka célját érte — mit megérdemelt volna mind a rendezett hangverseny műtökélye, mind azon indító ok magasztos humanitása folytán, mely szándékát vezérelte, — de, mint halljuk, a felülfizetések jelentékenysége, a terem ingyenes átengedése, a decorálók önzetlensége s főleg Lasztóky urnak tapintatos gazdálkodása mégis megnyugtató anyagi sikert biztosítottak e vállalat nemes céljának.

Midőn melegen érző honfiszivünk a fájdalom, részvét és a testvéri ölelésre kész szeretet áthullámzó érzelmétől terhes s alig tudjuk, melyiknek engedjük át ezek közül a felszint, — fogadják a nemes jószívűség- és készséggel vállalkozó urhölgyek és urak, valamint a tevékenyen előkészítő rendezők, — nemes szívök mindent együttretjő jutalmán fölül, — még mindnyájunk köszönetét a testvéri szeretet gyémántnál jobban csillogó e tényéért.

Levelezés.

Munkács, 1879. március 18.

Egy megrázó történet mélyen megrendítette és felizgatta a kedélyeket. Palanyka faluban egy agglégény a magányzást megúván, elhatározta, hogy megnősül. Egybekelt tehát egy derék fiatal özvegy hölgyvel. A házastársak kölcsönösen tiszték egymást s a szerelem mély gyökeret hajtott szívökben, elég ok arra, hogy a férj boldog és elégedett volt mint senki a föld hátán. De e szép derült napokra hamar sűrű homály következett be, mely a boldog férjet álmaitól örökre megfosztotta. Mult héten, szombat este, a boldog házastársak mint rendszeren lefeküdtek, távolról sem sejtve a közelgő veszélyt, s csakhamar elaludtak. Egyszerre az ablakból egy pisztolylövés dördült el s a golyó az ártatlan asszony mellébe furódott. A szörnyű sikoltásra a férj felébredett, de leirhatatlan fájdalmára nevének már csak kolt testét találta. A közvélemény azt tartja, hogy a gyilkosság boszúból a férj sógorai által történt, kikkel az agglégény a házasságig egyetértésben élt. A sógorok ugyanis azt reményelték, hogy halálózása után vagyonát örökölni fogják; de e házasság folytán tervük füstbe ment, mely okból az ártatlan teremtményt agyonlőtték.

Ily gyilkosságok különben csaknem megszokott dolgok nálunk Bereg megyében; a minap is egy falusi jegyzőt ily sors érte, de szerencsére a golyó elhibázta célját és csak néhány kisebb sérülést szenvedett.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A magyar irodalmi szakválasztmány által rendezendő „Természettudományi estélyek”, melyeken Bodjanszky János, főgymn. ny. r. tanár tart felolvasásokat: 1) a viz chemiai alkatrészeinek ismertetéséről, s 2) a szénsav szerepéről a természet háztartásában, f. évi március 24-én esteli 6 órakor veszik kezdetüket.

Az eperjesi Széchenyi-kör színészeti szakválasztmánya f. hó 29. napján a fekete sas című vendéglő nagy termében nyilvános színelőadást rendez.

Előadásra kerül Szigligeti Edének „Fenn az ernyő, nincsen kas” című vígjátéka.

Ezen alkalommal a kör tagjai az alapszabályok értelmében az 50 kr.-ban számított földszinti bemenet díjtalanul igénybe vehetik s csak a földszinti bemenet és ülőhely közti árkülömbözetet fizetik (korszék s erkélyszék 50 kr., zártszék 30 kr., számított hely 20 kr.); nem tagok az egész díjat fizetik.

A rend könnyebb fenntarthatása s tagjaink jogos igényeinek méltányos kielégíthetése szempontjából, felkéretnek a t. tagok, miszerint jegyeiket f. hó 26., 27. s 28. napjain (szerdán, csütörtökön s pénteken) déli 12 s 1 óra közt a kör helyiségében átvenni sziveskedjenek; mely időn túl a kör tagjai sem részesülnek a fennebb körülírt kedvezményben.

Azok, kik a körnek nem tagjai, Kósch Frigyes ur kereskedésében előjegyezethetik magukat, — péntek délutántól kezdve pedig jegyeket is válthatnak.

Dacára a sokoldalú nehézségeknek sikerült a színészeti szakválasztmánynak új s eddig fel nem lépett közreműködőket is megnyerni s így remélhetjük, hogy a minden szép eszméért buzduló kö-

zönségünk ez alkalomkor sem fogja tőlünk pártfogását megvonni.

Ez utáni legközelebbi előadás f. évi ápril 14. napján tartatik; előadásra kitűzettek: Gringoire, Nőudvarlás és Chassé-Croisé egy-egy felvonásos vígjátékok.

Eperjes 1879. évi Március 21-én napján.
Szmoligovics Szilárd, sz. v. jegyző.

Az eperjesi Széchenyi-kör által, a szegedi vizkárosultak javára, f. hó 18-án rendezett hangverseny bevételeinek s kiadásainak kimutatása.

I. Bevétel:

Belépti-jegyek eladásából befolyt 198 frt 80 kr.
Felülfizetett összesen . . . 72 „ 80 „
Összesen: 271 frt 60 kr.

II. Kiadás:

A fűtéshez szükséges 3 frt 50 kr. értékű fa, az éjszakmagyarországi jelzalog- s iparüzleti-bank által ajándékozott; a terem sz. kir. Eperjes város tanácsa által egészen díjmentesen enged-tetvén át; s így az összes kiadás 26 frt 60 krnyi csekély összeget tesz.

Az elért 245 frt tiszta jövedelem, rendelkezése helyére való juttatása végett, a kör elnök-ségének átadatott.

Az eperjesi Széchenyi-kör zene- s képzőművészeti szakválasztmánya, Eperjesen 1879-ik évi március 19-én.

Urbán Gyula, sz. v. h. elnök.
A szegedi vész által sújtott hazánkfiainak javára f. hó 18-án az eperjesi Széchenyi-kör által rendezett hangverseny alkalmával tett nagylelkű felülfizetések jegyzéke:

Semsey Ervin ur 5 frt, Rosenberg Hermann ur 3 frt, Szinyey-Péchy Mária urhölgy 3 frt, Piller János nyug. honv. ezredes ur 5 frt, Meliorisz József ur 5 frt, Szinyey István ur 1 frt 40 kr., Kriebel Elek ur 2 frt, Szentandrassy Lajos ur 10 frt, T. J. 40 kr., K. 1 frt 40 kr., Gróf Wengerszky Győző ur 8 frt 80 kr., Vilcz Camill ur 4 frt, N. A. 40 kr., Rosenberg Samu ur 1 frt, Péchy Zsigmond ur 3 frt, 80 kr. Bielek László ur 3 frt 80 kr., N. N. 80 kr., O. J. 40 kr., X. Y. 80 kr., H. Gy. 40 kr., Dr. Breyer Adolf ur 5 frt, Schwarz N. ur 40 kr., N. N. 40 kr., N. N. 40 kr., N. N. 40 kr., Tahy Arnold 40 kr., N. N. 40 kr., Dr. Ferbstein M. ur 1 frt, Wodnyánszky N. Lajos ur 1 frt 60 kr., Csatory Zsigmond ur 1 frt, Vida Aladár ur 1 frt. Zubriczky ur 40 kr. Összesen 72 frt 80 kr.

Azon t. c. tagok édekekében, kik a Széchenyi-kör könyvtárát igénybe venni ohajtják, van szerencsém jelenteni, hogy — mennyire eddigelő időm engedte — a könyvtár egy részét, a szépirodalmi, berendezvén, ezekből már most készséggel szolgállok a kívenni szándékozókknak. Könyvtári napok hétfő (d. u. 5—6 óráig) és péntek (d. e. 1/2 12—1/2 1 óráig).

K. ur a kör könyvtára számára következő műveket küldte át hozzám: 1) Weltspiegel, képes német folyóirat (1877.) folyamát. bekötve. 2) Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens 12 kötetét, füzve, melyekért a kör nevében hálás köszönetemet fejezem ki a szíves adakozó urnak.

Agoston K., könyvtárnok.

Különfélék.

Sárosmegye alispánja által az alföldi Szeged, Tápé, Algyó és Dorozsma községek vizkárosultjai javára gyűjtött adományok kimutatása:

Népbank 100 frt, Péchy Zsigmond 25 frt, Nagy-Sárosi múmalom 100 frt, Bielek László 20 frt, Kósch Frigyes 5 frt, Rosenberg Ignác 5 frt, Eperjesi Bankegylet 100 frt, Dr. Schmidt Gyula 5 frt, Donschachner Bódog 1 frt, Libay Miklós 1 frt, Honner József 1 frt, W. L. 1 frt, Gombos Alajos 10 frt, Kubinyi Albert 5 frt, Eperjesi társadalmi egylet 25 frt, Tritsch Béla 5 frt, Éjszakmagyarországi jelzalog- és iparüzletbank 2 frt, Dr. Mosánszky Győző h. ügyvéd 5 frt, Hartig Gyula 1 frt, Ghillány család 50 frt, Ghillány Erzsébet 5 frt, Ghillány György 5 frt, öz. Keczer Imréné 1 frt. Összesen 478 forint,

mely alulírt napon 2610. szám alatt magas belügy-ministeriumnak felküldetett.

Eperjes, 1879. mártius 15-én.

Folytatólagos gyűjtés:

Sárosmegyei nőegylet 25 frt, öz. Ujházy Albertné 100 frt, Ujházy Zsófi 10 frt, Ujházy Iván 5 frt, Bunye Erzsébet 5 frt, Szinyey Bertalan két rokot, Szinyey-Péchy Mária fehérműt és ruhákat, Gróf Wengerszky Győző 60 frt. Összesen 205 frt. Fő-összeg 683 forint.

Kelt Eperjesen 1879. március 21-én.

Péchy Zsigmond, alispán.

Az eperjesi izraelita nőegylet a balsorstól annyira sújtott szegediek számára gyűjtést rendezett, mely gyűjtéshez a következő adakozók járultak:

Austerlitz Cecil 1 frt, Rosenberg Verona 2 frt, Rosenberg Julia 1 frt, Rosenberg Samu 5 frt, Rosenberg Ödön 1 frt, Maier Zsigmond 1 frt, Friedmann Babette 1 frt, 50 kr., Friedmann Gizella 1 frt, Rosenberg Teréz 1 frt, Gottlieb Julia 50 kr., Lustig Janka 1 frt, Guttmann Arminé 1 frt, Engländer Regina 1 frt, Lerner Leontine 1 frt, Tritsch Rosalia 1 frt, Patzau Janka 2 frt, N. N. 50 kr., Rosenhain Regina 30 kr., Rosenhain Rebeka 1 frt, Rosenhain Régi 1 frt, Dr. Horowitz Karolina 1 frt, Neufeld Mari 50 kr., Grünbaum Mari 50 kr., Einzig Janka 50 kr., Moskowitsz Mór 1 frt, Moskowitsz Rosalia 1 frt, Zeisler Ninna 50 kr., Berger Katalin 1 frt, Lichtmann Rosa 50 kr., Werther Emma 1 frt, Dr. Munk Ernestine 2 frt, Hartmann Rosalia 1 frt, Nieder Simon 60 kr., Neumann Janka 30 kr., Friedmann Regina 20 kr., Groszmann Gyula 1 frt 50 kr., Schwartz Ede 1 frt, Zeilendorf Teréz 1 frt, N. Herz 20 kr., Herschkowitch W. 30 kr., Engel Tini 30 kr., Zeilendorf Cecil 50 kr., Glück Janka 2 frt, Glück Selig 1 frt, Roth Cecil 1 frt, Barkány Rosa 1 frt, Pick Rosa 2 frt, Stöhr Dezső 20 kr., Reikowitsch Regina 1 frt, Hartmann Mór 50 kr., Rosenberg Leonora 1 frt, Schwartz Regina 2 frt, Schwartz Ilona 1 frt, Schwartz Sándor 60 kr., Weisel Adele 1 frt, Rosenberg Mária 5 frt, Weisel Julia 1 frt, Horowitz Sarolta 1 frt, Klein Jakab 1 frt, Fried Rosalia 2 frt, Hartmann Janka 1 frt, Schlesinger Rosa 1 frt, Rosenblatt N. 20 kr., Moskowitsz Hanni 1 frt, Szendrowitsch

ogja tőlünk párt-
adás f. évi aprilhó
tüzettek: Gringoire,
egy-egy felvonások
shó 21-én napján.
sz. v. jegyző.
r által, a szegedi
án rendezett hang-
nak kimutatása.
efolyt 198 frt 80 kr.
72 „ 80 „
esen: 271 frt 60 kr.
rt 50 kr. értékű fa,
g- s iparüzleti-bank
n sz. kir. Eperjes
díjmentesen enged-
lás 26 frt 60 krnyi
vedelem, rendelte-
régett, a kör elnök-
zene- s képzőmű-
erjesen 1879-ik évi
gula, sz. v. h. elnök.
ott hazánkfiai javára
ny-kör által rende-
tett nagylelkű felül-
berg Hermann ur 3 frt,
t, Piller János nyug.
özsef ur 5 frt, Szinyey
k ur 2 frt, Szentand-
K. 1 frt 40 kr., Gróf
Vilcz Camill ur 4
ur 1 frt, Péchy Zsig-
ur 3 frt 80 kr., N. N.
H. Gy. 40 kr., Dr.
N. ur 40 kr., N. N. 40
ahy Arnold 40 kr., N.
frt, Wodnyánszky N.
gmond ur 1 frt, Vida
összesen 72 frt 80 kr.
en, kik a Széchenyi-
ohajtják, van szem-
nyire eddigélig idom
zét, a szépirodalmi,
t készséggel szolgál-
t. Könyvtári napok
éntek (d. e. 1/2-12—
számára következő
Weltspiegel, képes
át. bekötve. 2) Bib-
des Wissens 12 kö-
névében halás közö-
dakozó urnak.
K. könyvtárnok.
lék.
tal az alföldi Szeged,
zségek vízkárosultjai
mutatása:
gmond 25 frt, Nagy-Sá-
zó 20 frt, Kösch Frigyes
rjesi Bankkeglet 100 frt,
emer Bódog 1 frt, Libay
t, W. L. 1 frt, Gombos
frt, Eperjesi társadalmi
éjszakmagyarországi jel-
Mosánszky Győző h. ügy-
llány család 50 frt, Ghl-
örgy 5 frt, öz. Keczer
m alatt magas belügy-
6 15-én.
t, öz. Ujházy Albertné
jházy Iván 5 frt, Bunye
sét rokot, Szinyey-Péchy
Gróf Wengerszky Győző
g 683 forint.
március 21-én.
Zsigmond, alispán.
nőegylet a balsorstól
ámára gyűjtést rende-
vetkező adakozók já-
enberg Verona 2 frt, Ro-
Samu 5 frt, Rosenberg
t, Friedmann Babette 1
1 frt, Rosenberg Teréz 1
Janka 1 frt, Guttmann
1 frt, Lerner Leontine
au Janka 2 frt, N. N. 50
Rosenhain Rebecka 1 frt,
tz Karolina 1 frt, Neufeld
kr., Einzig Janka 50 kr.,
z Rosalia 1 frt, Zeisler
frt, Lichtmann Rosa 50
nk Ernestine 2 frt, Hart-
n 60 kr., Neumann Janka
Groszmann Gyula 1 frt
ellendorf Teréz 1 frt, N.
30 kr., Engel Tini 30 kr.,
Janka 2 frt, Glück Selig 1
osa 1 frt, Pick Rosa 2 frt,
Regina 1 frt, Hartmann
1 frt, Schwartz Regina 2
tz Sándor 60 kr., Weisel
frt, Weisel Julia 1 frt,
akab 1 frt, Fried Rosalia
chlesinger Rosa 1 frt, Ro-
anni 1 frt, Szendrowitsch

Jozefa 1 frt, Reisz N. 30 kr., Feuerlicht Babetta 1 frt,
Goldlust Janka 1 frt, Weisz Sarolta 2 frt, Weisz Antonia
1 frt, Adler Teréz és Eugenia 5 frt, Teitelbaum Lázár 1
frt, Dr. Glack Janka 1 frt, Friedmann Irma 1 frt, Dr.
Ferbstein Rosa 2 frt, Glück Janka 2 frt, Breuer Leonora
1 frt, Schäfer Sarolta 1 frt, Klein Jozefa 1 frt, Reich
Janka 1 frt, Reich Ernestin 1 frt, Prsibram Malvin 1 frt,
Barkány Fanni 1 frt, Ungar Laura 50 kr., Werther Rosa
1 frt, Rosenberg Samu 1 frt, Siegelmann Antonia 1 frt,
Spielberger N. 1 frt, Dr. Propper Emma 2 frt, J. D. 50
kr., Böhm Teréz 1 frt, Fridmann Samu 1 frt, A. J. 1 frt,
Dr. Beyer Hermína 3 frt, Breyer Klára 1 frt, Janowitz
Mari 2 frt, Reach S. 1 frt, Herschkowitz M. 1 frt, Dr.
Hartmann Ilona 1 frt, L. H. 4 frt, Weingarten Rosa 1 frt,
Neumann Albert 1 frt, Winter Henrik 1 frt, Glück Ignátz
2 frt, Löfkowitsch Julia 1 frt, Löwy Kati 1 frt, Fränkel
S. 1 frt, Goldberger J. 1 frt, Dr. Elsner Antonia 2 frt,
Janowitz Jozefa 2 frt, Deutsch Rosa 1 frt, Goldberger N.
50 kr., Lichtig H. 1 frt. Összesen 132 frt 50 kr.
A kimutatott 132 frt 50 krnyi összeg a hely-
beli lelkész Dr. Austerlitz által illető helyére már
is elküldetett. Fogadják a lelkes adakozók ezen
nyilvános köszönetet polgártársainknak nyújtott
segélyökért!
Az eperjesi kereskedő-ifjuság szintén rende-
zett gyűjtést a szegedi árvizkárosultak javára. Az
e végből kibocsátott gyűjtő-iven adakoztak:
Rosenberg Odón 2 frt, Fried Mark 2 frt, Fried Sim-
on 1 frt, S. Singer 1 frt, Philipp Diamant 40 kr., Hers-
kovits J. 1 frt, Eisenkraut Géza 30 kr., M. Eger 50 kr.,
Adler Hermann 50 kr., Sigmund Klein 1 frt, Lefkowitz
Mór 1 frt, Marmorstein S. 50 kr., Nathan Austerlitz 50
kr., Bárány Sándor 50 kr., Arm. Friedmann 1 frt, J. Klein
50 kr., Simon Böhm 50 kr., Müller S. 10 kr., Schroefer
Antal 1 frt, Guttmann Eduard 1 frt, Szobonya Kálmán 1
frt, Dzurányi Jenő 60 kr., Christian Vieland 2 frt, R. Fried-
mann 50 kr., N. N. 1 frt, S. Guttmann 60 kr., M. Reikowitz
50 kr., Lippe 50 kr., Glück 50 kr. Összesen 23 frt 50 kr.
A szegedi árvizkárosultak javára lapunk
szerkesztőségénél adakoztak: Zubriczky magy. kir.
távirtdafőnök ur 10 frt, Fischer Ferenc magy. kir.
nyug. honvédezzredes ur 5 frt. Összesen 15 frt,
mely összeget továbbítás végett a v. házipénztár-
nak adtuk át.
**Az eperjesi ágost. hitvallású evang. magyar-
német egyház,** f. évi március-hó 30-án, d. e. 10
órákor, a helybeli evang. templomban dicső emlé-
keztű, nagyméltóságú Zsedényi Eduárd, egyetemes
egyház-felügyelő urnak végtisztességére, egyházi
gyásznapélyt rendez, melyhez a boldogult példás
hazafinak hitrokonaik kívül, minden t. vallásfele-
kezetek, nemkülönben a t. hatóságok és egyesüle-
tek képviselői, s az összes közönség ezennel tisz-
teletteljesen meghívotnak.
Kinevezés. A m. kir. igazságügyminister ő
nagyméltósága az eperjesi kir. törvényszéknél se-
gédtellekkönyvezetű Berthóty Tivadart nevezte ki.
Színház. Gerőfi Andor kassai színigazgató
nem f. hó 22-én kezdi meg nálunk előadásait —
mint hirdette volt, — hanem f. é. aprilhó 1-én,
mivel a szegedi árvizkárosultak javára addig két
előadást rendez Kassán.
A hirdetett öt előadásnak — a már eddig
történet előjegyzésekből következtetve — előrelát-
hatólag nagy közönsége lesz.
Új vállalat. Bártfán egy gyufagyár-részvény-
társulat van alakulóban. A részvényalajjegyzések
jövő szerdán azaz f. hó 26-án Bártfán fognak
megkezdetni.
Necrolog. Radácson f. hó 21-én meghalt
néhai Hrabéczy Antalné, szül. Prahmer, munkás
élete 59-ik évében rövid szenvedés után.
Béke hamvaira!
A sárosmegyei gazdasági egylet ujonnan
szervezkedett s nemsokára megindítja tényleges
működését. Kimerítőbb értesítést a jövő számban
hozunk.
Hire járt, hogy nem rég megyénk egyik tá-
volab fekvő községében egy gyanus betegedési s
illetőleg halálozási eset merült volna fel, mely
oly tünetek között következett volna be, minők a
pestisbetegnek szottak észleltetni. A kormánynak
ezen esetről jelentés tételén, az ennek folytán
közelebb a hely színére kiküldött orsz. egészség-
ügyi tanácsos a tett nyomozások alapján konsta-
tálta, hogy a hir — mennyiben aggodalmas tüne-
tekről volt szó — merőben alaptalan. A kérdéses
eset ugyanis az volt, hogy egy leány typhusban
megbetegedett s meghalt. A betegség közönséges
lefolyású volt s a halál is a szokott tünetek közt
következett be.

Eperies, am 21. März.

Unter den mannigfachen gesellschaftlichen Uebeln
und Mängeln, an welchen unser soziales Leben krankt,
nimmt der Wucher ohne Zweifel eine der hervorra-
gendsten Stellen ein.
Der Mittelstand, welcher den Kern der Nation
ausmacht, von dessen Wohl und Wehe das Heil und
die Zukunft derselben abhängt, geht immer mehr seinem
Verfalle entgegen, weil ihn die Polyp-Arme des Wu-
chers umstrickt haben und er in Gefahr ist, von den-
selben in den Abgrund hinuntergerissen zu werden.
Einzeln sowohl, wie ganze Familien, sind die-
ser furchtbaren Krankheit bereits zum Opfer gefallen
und wer würde es nicht einsehen, daß diese traurigen
Fälle auch auf die Allgemeinheit, auf unser öffentliches
Reben überhaupt mit Wucht rückwirken!
Wir fühlen die Folgen thun aber doch Nichts,
oder nur sehr wenig, um dem Umsichgreifen dieses
Uebels Einhalt zu thun. — Wir schneiden einzelne
Zweige des Unkrautes hinweg, ohne dem Uebel auf den
Grund zu gehen und die überwuchernden Wurzeln aus-
zuröden.

Durch halbe Maßregeln kann hier nicht gehol-
fen werden; es muß mit aller Energie vorgegangen
werden.
Ein Beispiel hievon bietet uns das energische
Vorgehen der Polizei jenseits der Leitha.
Dort ist man von dem Irrthume abgekommen,
daß der Wucher als einfache Geschäftssache, als „Hand-
del mit Geld“ und nicht als etwas ganz anderes —
der Ordnung der Dinge Zuwiderlaufendes anzuse-
hen sei.
Die Wiener Polizei hat gezeigt, wie diesem schäd-
lichen Auswuchs der vorherrschenden materialistischen
Leitideen unserer Zeit, mit Erfolg zu begegnen sei,
und die Presse und öffentliche Meinung hat dieses
Vorgehen gebilligt und für richtig anerkannt.
Wir sind leider noch immer nicht bereit Ähnli-
ches zu thun, obgleich wir bedeutend mehr Grund ha-
ben würden, um dieses Beispiel zu befolgen; pariren
ja die Organe unserer öffentlichen Meinung fortwäh-
rend das Thema von dem Uebel, welches der Wucher
nicht aufhört zu verurachen.
Sassen wir das Verhältniß ins Auge, so müssen
wir zu dem Schlusse gelangen, daß wir noch viel
strenger, ja mit unerbittlicher Schärfe dem Wucher
und den Aposteln desselben entgegenzutreten sollten.
Es ist wahr — bemerkt „M. Jogász“ — daß
das Vorgehen des Wiener Polizei-Chefs den Anstrich
des Willkürlichen hat; andererseits muß aber erwogen
werden, ob es statthart sei, ob es überhaupt geduldet
werden kann, daß die Hyänen der Gesellschaft die miß-
lichen Finanzverhältnisse des Staates ausbeuten, um
sich auf Kosten ihrer hilfsbedürftigen Mitmenschen auf
schöne Weise zu bereichern?
Kann dies geschehen, ohne der Gesellschaft, ohne
dem Staate Schaden zu bringen?
Nein! Und eben deshalb wäre es an der Zeit,
sich auch bei uns zu ähnlichen Maßregeln zu ent-
schließen.
Andererseits hängt der volle Erfolg solcher
Maßnahmen allerdings auch davon ab, ob dieselben
auf gesellschaftlichem Wege kräftig unterstützt werden.
Es würde sich nämlich in erster Reihe darum
handeln, mit der Regierung Hand in Hand zu gehen
und derselben die keineswegs unbedeutende und geringe
Aufgabe zu erleichtern.
Aus diesem Gesichtspunkte wäre es zu wünschen,
die Hilfe der Bucherer — welche so lebhaft an den
Zudastuß erinnert — nicht in Anspruch zu nehmen.
Obwohl die Nothwendigkeit und das Wünschens-
werthe Dieses einzusehen gewiß nicht schwer ist, so ge-
hört zum Ausbarren bei diesem Prinzipie jedenfalls
ein unerklärlicher, fester, — mit einem Worte —
männlicher Wille. Es müßte hie und da allerdings
das wenigstens theilweise, oder allmähliche Auslassen
einiger der gebräuchlichen nobeln Passionen stattfinden,
inproduktive Gewohnheiten mit produktiveren verwech-
selt werden, eine rationellere Wirtschaft eingeführt
werden, als es die heutige ist.
Könnte unser Mittelstand sich zu diesem Ent-
schlusse aufraffen, so wäre es ein Leichtes den Wucher
ebenso zu ertöden, wie dies in England bereits seit
Zeiten der Fall ist.

Tagesneuigkeiten.

Hilfe den Nothleidenden! Angesichts der furch-
terlichen Katastrophe, von welchem Szegedin, die des
„Perle des ungarischen Tieflandes“ ereilt wurde, mani-
festirt sich der Wohlthätigkeitsinn und das Mit-
gefühl der Reichsfreunde in wahrhaft imposanter
Weise.
Hunderttausende von Gulden wurden binnen
kurzer Zeit gespendet, um das Los der Nothleidenden
zu lindern; die Söhne der Nation befolgen des hehre
Beispiel des „ersten Ungars“ und sowohl die jensei-
tige Reichshälfte, wie auch das Ausland sind dem
edlen Werke beigetreten.
Auch die Einwohner unserer Stadt haben nicht
gesäumt, ihr Scherlein beizutragen und sind wir in
der Lage das Ergebnis der bisherigen Sammlungen
an anderer Stelle veröffentlichen zu können.
Der Stadtmagistrat veranstaltet ebenfalls Samm-
lungen und liegen in der Communalfassa, in den
Geldinstituten und Kasinos Bögen auf, allwo weitere
Spenden entgegengenommen werden.
Das Ergebnis dieser Sammlungen werden wir
seiner Zeit veröffentlichen.
Bei dieser Gelegenheit wollen wir einer Idee
gedenken, welche ein hauptstädtisches Journal an-
gereggt hat.
Da nämlich anlässlich der Feier der silbernen
Hochzeit Ihrer Majestät in beinahe allen Städten
Illuminationen projektirt waren, Se. Majestät, unser
König aber dem Wunsch Ausdruck zu verleihen geruhte
daß die zu den Feierlichkeiten bestimmten Kosten den
Szegediner Verunglückten zugewendet werden mögen,
so wäre es gewiß den Intentionen unseres Königs
entsprechend, wenn wir auch die Kosten der projektir-
ten Illuminationen dem erwähnten edlen Zwecke zu-
wenden würden.
Wenn daher die Einwohner für jedes Fenster,
das sie beleuchtet hätten nur 2 Kreuzer — ein leicht
entbehrlicher Betrag — diesem par excellence Wohl-
thätigkeitszwecke zuführen würden, so würde das im
ganzen Lande eine gewiß beträchtliche Summe aus-
machen.
Bürger und Einwohner von Eperies! spendet
jene Kreuzer, die Ihr der Illumination gewidmet
haben würdet, zu diesem Zwecke; — die Einlieferung
kann behufs Weiterbeförderung in der Kommunal-

kassa und in den Kasinos geschehn — und Ihr werdet
die Feier der silbernen Hochzeit durch einen logalen
Wohlthätigkeitsakt begehnen!
Das Patti-Concert welchem unser Publikum
schon seit Wochen mit solcher Spannung entgegen-
sah, fand endlich am 20. d. M. statt. Der große Saal
war bei dieser Gelegenheit — wie übrigens voraus-
zusehen war — in allen Räumen dicht gefüllt.
Alles, was unser Publikum an Kunstverständ-
igen, Kunstmécénaten und Kunstliebenden aufzuweisen
hat, war stark vertreten; und wie hätte dies auch
anders sein können!
War es ja doch die berühmte, die gefeierte, die be-
wunderte und in der jüngstvergangenen Zeit wohl
auch bekräftigte Patti, die hergekommen war, um ihren
Sirenenfang, ihre wellenweiche Triller, welche New-
York exaltirten, die Hauptstädte Italiens enthu-
siasmirten und Paris entzückten, — einmal auch im
Operier Saal hören zu lassen; in diesem Saale,
welcher zwar geräumig und schön ist, wie wenige im
Lande, mit der Musik aber trotzdem sehr wenig
gemein hat.
Die Heldin des Abends war zwar nicht Ade-
lina, die weltbekannte dramatische Sängerin und
gewesene Marquise de Caux, jenes Wundergeschöpf an
Schönheit, Stimmmitteln und künstlerischer Begabung;
es war aber immerhin eine Patti und dies ist doch
allerorten ein triftiges Motiv, um Kunstkreise und
überhaupt die Intelligenz in außergewöhnliche Bewe-
gung zu setzen.
Das Publikum stand an diesem Abende theils
unter dem Einflusse des Beltrufes der Künstlerin,
theils aber auch unter dem Einflusse der jüngsten
Wiener und Budapester Kritiken, welche in mancher
Beziehung absprechend waren.
Nun uns schien es so, als hätte das Concert
weder den überrückmächtigen Erwartungen entsprochen,
noch aber die Zweifel derjenigen gerechtfertigt, die sich
durch die hauptstädtischen Recensionen beeinflussen ließen.
Unser Zweck kann es nicht sein, uns einer Künst-
lerin gegenüber — wie es Patti ist — auf den Stand-
punkt der kritischen Analyse zu stellen; ebensowenig
kann es uns aber verargt werden, wenn wir den Ein-
druck, welchen der Concertabend und namentlich dessen
Heldin auf uns ausübte, schildern.
Carlotta Patti machte gewiß auch auf jeden
Laiken den Eindruck einer großen Künstlerin. Die
ganz außergewöhnliche Leichtigkeit, mit welcher sie aus
einer Stimmlage in die andere übergeht und die höch-
sten Stufen der Stimmlleiter erreicht; diese ungezwun-
gene, freie, brillante Vortragweise ist schon an und
für sich geeignet, um ein kunstliebendes Publikum im
Sturme zu erobern.
Es ist dies eine seltene, wunderbare Stimme —
welche vielleicht nicht zum Herzen dringt — aber sich
völlig in der Gewalt der Künstlerin befindet. Diese
Staccatos, Triller und Uebergänge, und — wie gesagt
— die Bravour des Vortrages — können ihre Wir-
kung nicht verfehlen.
Von wahrhaft zündender Wirkung war namentlich
das berühmte Lachlied, welches die Künstlerin vortrug,
als sie nach einer Piese den stürmischen Rufsen ent-
sprechend wiederholt das Podium betrat.
Nächst Patti erntete der Klaviervirtuos Löwen-
berg mit dem exakt vorgetragenen „Ungarischen Sturm-
marsch“ von Liszt den größten Beifall ein.
Violinvirtuos Grün und Cellist de Munk sind
Künstler ersten Ranges, deren Leistungen wesentlich
dazu beitragen, um den Abend zu einem Feste der hie-
sigen Kunstfreunde zu gestalten.
Die Gemeinde Kapi wurde Dienstag von einem
Schadenfeuer heimgesucht, welches größere Dimensionen
annahm und daher erheblichere Schäden verurachte.
Auch die Todten spenden für Szegedin — so
müßte man zum mindesten glauben, wenn man die
Spendenliste im „P. L.“ buchstäblich nehmen wollte.
Dort heißt es nämlich unter Anderem bei der Detail-
irung einer Sammlung: „Josef Weiß, gestorben 1867,
60 fr.“ So sehr nun auch das Mitgefühl für die
armen Szegediner sich weit und breit, in den höchsten
wie in den niedersten Kreisen befundet hat, bis in die
Gräber ist es doch nicht gedrungen. Die bewußten 60
fr. sind von den Hinterbliebenen weiland Josef Weiß,
zu des Letzteren Angehörigen, gegeben worden.
Warnung für Silbergulden-Empfänger. Nach-
dem in letzter Zeit die aus dem gewöhnlichen Verkehr
seit Jahren vollkommen verschwundenen Silbergulden
wieder häufiger zu Zahlungen verwendet werden, wo-
bei es schon wiederholt vorgekommen ist, daß bairische
und holländische Silbergulden anstatt solchen Oester-
reichischer Währung zum Schaden der Empfänger aus-
gegeben wurden, erscheint es wohl nicht überflüssig, das
Publikum aufmerksam zu machen, nur solche Silber-
gulden anzunehmen, welche das ungarische Wappen oder
den österreichischen Doppeladler im Gepräge tragen, da
die bairischen und holländischen Gulden, kenntlich an
dem Wappen ihrer betreffenden Länder nur einen Werth
von beiläufig 85 Kreuzer ö. W. befigen.
„Held Pálffy“ Dieses ist der Titel des aus drei
Bildern bestehenden Festspiels von Moriz Sókai. Der
Held ist Anton Pálffy, eine Figur aus dem sieben-
jährigen Kriege, Bruder des Valatinus, der, weil er
im Duell einen General erschossen und durch seine
Heirath sich den Unwillen einer Herzogin zugezogen
hat, vielfachen Verfolgungen ausgegesetzt ist. Das leze
Bild stellt die Preßburger „Moriatur“-Szene dar,
ohne die Königin.
Komitats-Congregation. Am 28. d. M. findet
eine Congregation des Komitats-Ausschusses statt. Die
Tagesordnung veröffentlichen wir an anderer Stelle.

Schadenfeuer. In Sebes brach vorgestern Nachts Feuer aus, welches ein Haus einäscherte. Auch hier war dieser Tage in einem Hause der Laubengasse nächst der bischöflichen Residenz ein Brand im Entstehen, welcher aber zum Glück noch rechtzeitig bemerkt und von der rasch herbeigeeilten Feuerwehrwache im Keime erstickt wurde.

Im Mählgraben ertrunken. Am 20. d. Mts. wurde Morgens der Leichnam des hiesigen Professionisten Romankly nachst der Pulvermühle aus dem Mählgraben herausgezogen.

Derselbe wollte dieses Tages nach Zeben reisen, um Leder einzukaufen. Wie es kam, daß er im Mählgraben verunglückte, ist bisher unermittelt.

Communales. Die städtische Finanzkommission entfaltet seit einer Zeit eine gesteigerte Thätigkeit, inwiefern sie mit der Bauangelegenheit des schwarzen Adlers vollauf beschäftigt ist.

Interessante Vorträge stehen bevor. Herr Professor Bodjansky wird im Széchenyi-kör naturwissenschaftliche Vorträge abhalten, welche mit Experimenten verbunden sein werden.

Neue Musikalien. Im Verlage des Taborsky und Varich, Kunst- und Musikalienhandlung Budapest, ist soeben erschienen: „Fluide“ Galopp für das Pianoforte, componirt von Philipp Fahrbach jun., Capellmeister des k. k. 23. Inftr.-Regiments Op. 133. — Preis 50 fr.

Landwirthschaftliches.

Nur Derjenige darf eine gute Ernte erwarten, welcher auf gut vorbereitetem Boden gute Saatbestellung ausgeführt hat. Schlechte Saatbestellung ist Geldverschwendung. Gut ausgeführte Saat sichert Gewinn. Darum ist gute Saatbestellung eine Nothwendigkeit für jeden Landwirth.

Schlechtes Tuch gibt einen schlechten Rock, schlechtes Leder gibt schlechte Schuhe, schlechter Same gibt schlechte Ernten.

Eine wesentliche Bürgschaft für das Gedeihen der Saat liegt in der Beschaffenheit des Samens.

Guter Samen ist also vor Allem erforderlich. Gut ist der Samen, wenn jedes Korn vollkommen ausgebildet ist, bei einer gewissen Größe ein gewisses Gewicht hat, also möglichst schwer und endlich frei von Unkrautsamen ist. Guter Samen stammt nicht von Pflanzen, die geerntet wurden, als der Samen etwa erst zu reifen begann, noch von solchen, wo letzterer überreif war. Nur vollkommen reifgewordene, aber auch nicht überreife Samen liefern tadelloses Saatgut. Nicht ganz reif gewordener Samen keimt zwar ziemlich sicher und treibt anfänglich kräftig, später aber bleiben die Pflanzen im Wachsthum und namentlich der Körnerbildung zurück und dies umsomehr, wenn der Samen von Pflanzen stammt, die ebenfalls aus nur halbreifen Samen erzogen wurden.

Überreifer Samen keimt dagegen langsam und unregelmäßig; das Wachsthum der Pflanzen ist höchst ungleich; einige Körner treiben sehr stark, andere schwach. Der Fruchtstand ist ein ungleicher und der Ertrag meist schon geringer als bei nothreifen Samen.

Frucht, die man nicht verkaufen kann, die baut man auch nicht an, sagte Franz Kloger, mein alter Freund in G. Leider thun's die meisten. Die gute Frucht wird verkauft; zur Saat, meint man, ist ja das Hintergetreide, das Ackerkorn auch noch gut genug. Es ist traurig, daß solche Anschauungen noch gang und gebe sind, aber sie sind's eben noch!

Samenwechsel ist das zweite Gebot, das der Landwirth vor der Saat zu beachten hat. Mais, (Kukuruz, Wälschkorn), Weizen, Roggen (Korn), Gerste entwickeln sich um so rascher, aus je südlicheren Gegenden sie bezogen sind; reifen um so später, je nördlicher der Ort gelegen ist, woher sie stammen. Nur beim Hafer scheint es gleichgiltig zu sein, ob er aus nördlicher oder südlicher Gegend stammt. Mais und Weizen liefern bessere Ernten, wenn der Samen aus südlicherer Gegend bezogen war. Man soll eben den Samen nur von dorthier beziehen, wo die betreffende Pflanze zu Hause ist und sich normal und vollkommen entwickelt. Der Mais ist im Süden daheim, von dorthier muß also der Samen genommen werden. Der Währer, Schlesier beziehe ihn also aus Ungarn, aus Steiermark, der Steirer kaufe ihn in Italien u. s. w.

Gerste und Hafer liefern bessere Erträge, wenn sie aus gleicher Lage oder etwas nördlicher Gegend stammen. Samen aus dem Süden bezogen liefert mehr Körner aber weniger Stroh als solcher aus nördlicheren Gegenden. Hafer aus dem Südosten, also Ungarn, widersteht der Sonnenhitze besser als andere Sorten. Bei Gerste wächst die Länge des Strohes, wenn der Samen aus feuchteren und nördlichen Gegenden bezogen wird.

Das Alles muß man also beachten, wenn man fremden Samen beziehen will. Beziehen soll man ihn aber, d. h. man soll öfter den Samen wechseln. Es steht fest, daß dies bei jedem Saatgut von Vortheil ist. Bei Keim (Klachs), thut man's schon lange, bei Kartoffeln (Erdäpfeln) und dem Getreide hat man sehr günstige Erfolge durch den bloßen Wechsel des Samens erzielt.

Die Zeit der Saat ist aber auch zu beachten. Die Saat soll bei trockener, jedoch nicht durrer, nicht bei kalter oder nasser Witterung stattfinden. Im Frühjahr ist bei trockenen Bodenarten die früh Saat, bei feuchten, kalten Böden dagegen die etwas spätere Saat die sichere.

Was die Menge des Samens anbelangt, so muß man in rauhen, kalten Gegenden mehr säen, als im

warmen Klima; bei durrer Witterung mehr als bei feuchtwärmer; bei späterer Saat mehr als bei früherer Saat; auf schwerem, nassem, scholligem, schlecht gedacktem Boden mehr als auf mildem, warmem, gut gedacktem Boden; auf Boden, der in schlechter Düngkraft steht mehr als auf reich gedüngtem; auf nicht gut gereinigtem, verunkrautetem mehr als auf gut gereinigtem Boden. Man muß mehr Körner säen, wenn diese unvollkommen ausgebildet, nicht sicher keimfähig sind. Bei der Handfaat muß man mehr säen, als bei der Maschinenfaat und Reihenfaat; bei tiefer Unterbringung mehr als bei flacher; mehr, wenn die Pflanze nur eine kurze Wachstumszeit hat, als wenn sie lange zur Ausbildung braucht; mehr, wenn vorzugsweise Blätter und Stengel, weniger, wenn vorzugsweise Körner geerntet werden sollen.

Zu dünne Saat befördert die Entwicklung des Unkrautes, zu dichte Saat hindert die volle Entwicklung der Pflanzen.

Sehr wichtig ist noch die Tiefe der Unterbringung der Saat.

Gleiche und richtige Tiefe ist die Hauptsache. Im Allgemeinen wird viel zu tief untergebracht. Klees- und Delsamen sollen 7-13 Millim. (1/4-1/2 Zoll), Runkelrübe 20-26 Millim. (3/4-1 Zoll), Wicken 26-40 Millim. (1-1 1/2 Zoll), Mais, Bohnen, Erbsen 40-53 Millim. (1 1/2-2 Zoll), Hafer 20 bis 26-40 Millim. (3/4-1-1 1/2 Zoll), Gerste 26-40-53 Millim. (1-1 1/2-2 Zoll), Roggen 13-26 Millim. (1/2-1 Zoll), Weizen 26-40 Millim. (1-1 1/2 Zoll) tief untergebracht werden. Die Unterbringung des Samens mit dem Pfluge ist schon deshalb und weil der Samen sehr ungleichmäßig tief untergebracht wird, verwerflich; besser ist der Saatsflug, der Erstirpator, die Egge und Schleife, am besten die Saat mit der Reihenwälmachine, wo der Samen sofort von der Maschine in die richtige Tiefe untergebracht wird.

Ich hätte Euch noch Manches über die Saat zu sagen, für diesmal möge das Gesagte genügen. Wie die Saat, so die Ernte; denkt daran und geht mit allem Ernste an diese wichtige Arbeit.

Und nun wieder zur Rundschau über die Arbeiten, die uns in der nächsten Monatshälfte bevorstehen.

Je näher man dem eigentlichen Frühjahr kommt, desto mehr häufen sich die Arbeiten. In den nächsten vierzehn Tagen sind wir daher vor eine bedeutend größere und mannigfaltigere Thätigkeit gestellt. Zu den vorigen Mal aufgezählten Anbauarbeiten kommt in wärmeren Gegenden auch schon der Anbau der Gerste hinzu.

Es soll die Gelegenheit nicht unbemüht gelassen werden, wiederholt darauf aufmerksam zu machen, daß die Gerste sehr heikel bezüglich der Ansprüche an den Boden und dessen Vorbereitung ist. Sie verlangt einen in alter Kraft stehenden, von Unkraut reinen und vor der Ausfaat mit Pflug, Egge und Walze klar gemachten Boden. Die Bearbeitung des Bodens darf nur im gehörig abgetrockneten Zustand geschehen, weil sonst ein Mißrathen der Gerste unausbleiblich wäre. Die Gerste gedeiht am besten nach einer gedüngten Hackfrucht, nach Erdäpfeln, Rüben u. dgl., weil diese Früchte den Acker in einem sehr geeigneten Zustand hinterlassen.

Vermischtes.

Eine Schauspielerin hatte in ihrer Rolle zu sagen: „Gott im Himmel, gib mir Kraft zum tragen!“ In ihrem Pathos und feierlichen Ausdrucke versprach sie sich aber und sagte: „Gott im Himmel, gib mir Taft zum Kragen!“

Eine Schauspielerin, die als keine besondere Tugendheldin bekannt war, spielte eine Männerrolle. — Einer ihrer Verehrer rief begeistert aus: „Die Hälfte des Publikums glaubt gewiß, sie sei wirklich ein Mann!“ „Ja,“ sagte ein Nebenmann, „aber die andere Hälfte weiß es aus Erfahrung besser.“

— In B. . . . besteht eine auf Actien errichtete Waschanstalt, in der außer dem Reinigen der Wäsche, auch die feineren Arbeiten, z. B. Kniffen, Rollen und Tollen der Halskrausen, Jabots u. besorgt wird. Das Gebäude führt die Inschrift: „Wasch-Kniff-Roll- und Toll-Haus!“

In einem Stücke hatte ein Schauspieler die Worte zu sagen: „Sprühend: Blitze,“ versprach sich aber und rief: „Blühende Spritze!“

Warum muß man den Advokaten zahlen? Advokat: Also sagen Sie mir, wie stehen die Sachen?

Bauer: (erzählt.) Advokat: Haben Sie Alles wahr gesagt? Bauer: Na ja! I hab' Alles wahr g'sagt, das Lügen g'hört schon Zhna, eben d'rum muß i zahl'n.

Fatale Situation. Pfarrer: Wenn ich nur wüßte, wo meine Brille ist! Jetzt suche ich sie schon vierzehn Tage lang und finde sie nicht.

Wirthschafterin: Mein Gott, Herr Pfarrer, da liegt sie ja, im — Gebetbuche.

Gute Ausrede. „Marum weißt du nichts aus der Geschichte der Griechen?“

„Die Griechen haben auch nicht unsere Geschichte gekannt, Papa!“

— Sprichwörter mit Rückseite.

Im Dunkeln ist gut munkeln! — Wenn man nun aber ganz allein ist?

Wer einmal lügt, dem glaubt man nicht, und wenn er auch die Wahrheit spricht! — Mein Barbier verspricht allen Dienstmädchen die Ehe und zwar mit dem besten Erfolg.

Was sich liebt, das neckt sich! — Wenn nun die Jungen einen Betruutenen necken, dann lieben sie ihn wohl?

Alte Liebe rostet nicht! — Natürlich, weil sie nicht von Eisen ist.

Chrlieh währt am längsten! — Wer nun aber schon als dummer Junge stirbt?

Da stehen die Dämonen am Berge! — Wie sollen sie denn das in der Ebene machen?

Ich bin hoher Abkunft! sagte der Schelm, mein Vater war Dachdecker.

Aller Anfang ist schwer! sagte der junge Dieb, als er einen Ambos stahl.

Stirb noch nicht, Pferd, sagte der Bauer, ich will erst Hafer säen.

Hübsch gerade aus, wie ich! sagte der krummbeinige Tanzmeister.

Die Glocke läute ich selber sagte der Bauer, und warf den Küster aus seiner Schlafstube.

Das Nöthige zuerst! sagte der Bauer, prügelte die Frau und ließ das Pferd im Graben liegen

Die Tugend ist in der Mitte! sagte der Teufel zwischen zwei Damen.

Rathet mir gut! sagte die Braut, aber rathet mir nicht ab.

Da haben wir Gottes Wort schwarz auf weiß! rief der Bauer, als der Pastor einen Schimmel ritt.

Die in **Wien** am 15. März gehobenen Zahlen:

90, 59, 8, 69, 72.

Die nächste Ziehung ist am 29. März 1879.

Die in **Graz** am 15. März gehobene Zahlen

90, 59, 8, 64, 43.

Die nächste Ziehung ist am 29. März 1879.

Fruchtpreise vom 21. März 1879.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	5.25	5.75
Weizen „ 100 „	„	7.—	8.—
Gerste „ 100 „	„	5.—	5.50
Hafer „ 100 „	„	3.50	4.—
Mais „ 100 „	„	—	—
Erbsen „ 100 „	„	6.—	8.—
Linlen „ 100 „	„	5.—	9.—
Psolen „ 100 „	„	6.—	7.—
Erdäpfel „ 100 „	„	—	1.50

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankgyűlet.**

Die
**Bezeichnung der Actien
der Bartfelder
Zündwaaren-Fabrik
Actien-Gesellschaft**
findet
**Mittwoch den 26. März l. J.
im Lokale der
Bartfelder Sparkassa
statt.**
Der Gründer-Ausschuss.

Seit 1. November 1878
beträgt das **Postporto** für Pakete bis zu **5 Kilo**
Brutto von **Triest** nach jeder Poststation **Oesterreich-
Ungarn** bloß **30 Kr.** und bietet sich so für **Jedermann**
Gelegenheit, Kaffee, Meis, Süßfrüchte, Gemüse u.
in **kleineren Quantitäten zu en gros** Preisen zu
beziehen. 32 4-15
Ima Ceylon feinsten Perl-Coffee per Kilo fl. 1.80
Ima Feinster Cuba „ „ „ 1.70
Ima Sapperfeiner Rio „ „ „ 1.20
Ima Arab. echter Mocca „ „ „ 1.50
Ima Feinster Java „ „ „ 1.45
Verfende in Säcken à 4¹/₂ Kilo Netto unter Nach-
nahme oder Einfindung des Betrages.
■ Ausführlichen **Preis-Courant** sende auf Ver-
langen **franco.**
G. Singer, Triest.

„CHEVALIER GERSTE“
vorzüglicher Qualität zur Saat
zu haben bei **Josef Wein-
feld in Lapispatak.** 41 2-3